

LJUBLJANSKI ŠKOFIJSKI LIST

Leto 1924.

Ljubljana, 10. aprila 1924.

Štev. 3.

22.

IZPIT MLADIH DUHOVNIKOV V SMISLU KAN. 130.

Za letošnji izpit v smislu kan. 130 se določa sledeča tvarina:

I.

Iz moralne teologije: De conscientia; de peccatis; de quinto et sexto decalogi praecepto; de iure et iustitia; de statibus particularibus (Noldin).

Iz pastoralne teologije: Vsa tvarina o sv. zakramentih in o sv. maši.

Iz kanonskega prava: De matrimonio (Can. 1012—1143; 1960—1992); de beneficiis et administratione bonorum ecclesiasticorum (Can. 1409 do 1551).

II.

Iz osnovnega bogoslovja: De Ecclesia.

Iz dogmatike: De actu fidei eiusque proprietatibus; de necessitate gratiae actualis, eius relatione ad naturam, de dispensatione eius, de iustificationis natura et effectibus formalibus gratiae sanctificantis; de visione beatifica; de divina maternitate B. V. Mariae deque privilegiis eam sequentibus; de confessione sacramentali, de contritione et attritione.

III.

Iz biblične vede. Stari zakon: Uvodna vprašanja o pentatevhu in pre-roških knjigah; eksegeza psalmov 1—20.

Novi zakon: Uvodna vprašanja o evangelijskih in apostolskih delih ter Pavlovih listih iz 1. ujetništva; eksegeza Lukovega evangelija in lista Efežanom.

Izpiti se bodo iz vseh treh skupin vršili v četrtek 2. oktobra v avlah teološke fakultete (Alojzijevišče).

V ostalem se gospodje opozarjajo na pripomnje glede izpitov v Škof. listu 1923, str. 28.

23.

UPRAVA ONIH DELOV LJUBLJANSKE ŠKOFIJE, KI SO PRIPADLI ITALIJI.

Z dekretom sv. konzistorialne kongregacije z dne 14. februarja 1924 je bil za apostolskega administratorja z vsemi pravicami ordinarija za dekanije Idrijo, Postojno, Trnovo in Vipavo ter za župnijo Belo peč imenovan gospod knezonadškof goriški dr. Frančišek Borgia Sedej.

24.

NOVOMAŠNIKI L. 1924.

Zakrament sv. mašniškega posvečenja bodo letos prejeli sledeči bogoslovci-kleriki ljubljanske škofije: Mirko Bartol iz Sodražice, Valentin Benedik iz Selc, Frančišek Fister iz Radovljice, Jožef Kreiner iz Stare cerkve, Janez Lončar iz Horjula, Janez Pečnik iz Škofje Loke, Janez Štrus iz Ljubljane, Silvester Skebe iz Hinj, Stanislav Šinkovec iz Ljubljane.

V smislu določila kan. 998 cerkvenega zakonika naj se v vseh župnih in samostanskih cerkvah razglase letošnji novomašniki vernikom s prižnice, in sicer na belo nedeljo, dne 27. aprila 1924, s priporočilom, naj verniki goreče molijo za novoposvečence, da bi postali in ostali duhovniki po Srcu Gospodovem.

Višji redovi se bodo delili: subdiakonat 4. maja, diakonat 14. junija, prezbiterat 29. junija 1924.

25.

ŠKOFIJSKE PISARNIŠKE TAKSE.

Z reskriptom sv. kongregacije koncila z dne 5. jan. 1924, št. 2159/23, so se dovolile, v zvezi z odobrenimi taksami za ilirsko cerkveno provinco, za ljubljansko škofijsko pisarno sledeče takse:

I. In materia matrimoniali.

	Din
1. Pro dispensatione impedimenti minoris gradus, quae conceditur ab Ordinario vel vi facultatum vel ex iure	10
2. Pro dispensatione impedimenti maioris gradus (praeter taxam S. Sedi debitam)	15
3. Pro dispensatione ab una proclamatione	5
4. Pro dispensatione a duabus proclamationibus	10
5. Pro dispensatione a tribus proclamationibus	15
6. Pro concessione nuptiarum tempore vetito et horis pomeridianis	10

II. In materia beneficiali.

	Din
1. Pro investitura in praebendam canonicalem simplicem in capitulo cathedrali et in collegiato	50
2. Pro nominatione canonici honorarii	40
3. Pro investitura in praebendam parochialem-decanalem	30
4. Pro investitura in praebendam parochialem simplicem	20
5. Pro nominatione capellani expositi et pro administratione provisoria in loco beneficii	15
6. Pro nominatione vicarii cooperatoris et beneficiato ad beneficium simplex	10
7. Pro concessione missionis canonicae catechetae in scholis mediis	40
8. Pro concessione missionis canonicae catechetae in scholis inferioribus	20
9. Pro dispensatione a repetendo examine scientifico pro beneficiis parochialibus	6

III. In aliis materiis.

1. Pro concessione baptismi domi	20
2. Pro consecratione novae campanae	10
3. Pro delegatione ad benedictionem campanarum	5
4. Pro litteris confirmationis alicuius foundationis ecclesiasticae	30
5. Pro Celebret	5
6. Pro testimonio superati examinis scientifici pro parochiis	15
7. > testimonio suscepti ordinis	5
8. > litteris dimissorialibus et testimonialibus	5
9. > legalizatione documenti officialis	5
10. > quacumque licentia in privatum commodum data ratione habitata oratoris	5—20
11. Pro approbatione contractus locationis	5
12. > approbatione apochae extabulatoriae	10
13. > approbatione contractus emptionis vel venditionis vel permutationis taxa, quae aequivalet 1% pretii, accepti vel soluti vel permutati a quocumque ente ecclesiastico (exceptis religionibus exemptis), quae taxa, quatenus non solvatur ab emptore, partim vel tota possit expendi e peculio respectivi entis ecclesiastici.	
14. Pro revisione rationum annualium cuiuscunque entis ecclesiastici liceat Ordinario sicut hucusque exigere aliquam taxam in favorem cassae Cancellariae, qua remuneratur revisor rationum eamque pro suo prudenti iudicio etiam augere pro mutatis conditionibus oeconomicis tum in genere consideratis tum particularium entium ecclesiasticorum.	

IV. Pro honorificentis dioecesanis.

1. Pro nominatione consiliiarii in spiritualibus	15
2. Pro nominatione consiliiarii consistorialis	30

26.

RAZNE OBJAVE.

Dnevi konkurznega izpita. V letošnjem škof. direktoriju so dnevi pomladnega in jesenskega konkurznega izpita napačno navedeni. Pomladni konkurzni izpit bo namreč 7. in 8. maja, jesenski pa 8. in 9. oktobra.

Državna himna. Ker za našo državo še ni primerne skupne himne, je ministrstvo ver z razpisom z dne 15. marca 1924, V. K. br. 844, določilo, da naj pri cerkvenih proslavah ob državnih praznikih v bodoče izostane pevanje nacionalnih himen.

27.

KONKURZNI RAZPIS.

Z okrožnico z dne 1. marca 1924, št. 280, je bila razpisana župnija št. Ožbalt. Z okrožnico z dne 15. marca 1924, št. 888, je bila razpisana župnija Brezovica.

Razpisuje se proštija kolegiatnega kapitlja v Novem mestu s tamošnjo mestno župnijo vred.

Nadalje se razpisuje župnija Sv. Gora nad Savo.

Kot zaključni rok za vlaganje prošenj se določa 15. maj 1924.

28.

ŠKOFIJSKA KRONIKA.

Imenovan je za kanonika stolnega kapitlja v Ljubljani profesor-veroučitelj dr. Alojzij Merhar.

Ekskardiniran je bil iz ljubljanske škofije Janez Jenko, kaplan v Kostanjevici, ki je odšel službovat v zagrebško škofijo.

Ekspozit na Zdihovem je postal zopet Jan. Lovšin, prej premeščen za upravitelja župnije Sinji vrh. Ta župnija se eskurendo upravlja z Vinice.

Presbiterat je prejel dne 5. aprila 1924 Fr. Gregorij Recelj O. Cist.

Umrli so: Janez Hrovat, župni upravitelj v št. Ožbaltu, dne 2. marca 1924, v starosti 49 let. — Dr. Sebastijan Elbert, inful. prošt koleg. kapitlja, župnik in dekan v Novem mestu, dne 25. marca 1924, v starosti 64 let. — Franc Češarek, župnik na Brezovici, dne 5. aprila 1924, v starosti 58 let. — Anton Škufca, vpokojeni kaplan, v bolnici usmiljenih bratov v Gradcu, dne 6. aprila 1924, v starosti 80 let. — P. Kalist Medič O. F. M., duh. svetnik, zlatomašnik, dne 8. aprila 1924, v starosti 80 let. — Naj v miru počivajo!

Škofijski ordinariat v Ljubljani, dne 10. aprila 1924.

Vsebina: 22. Izpit mladih duhovnikov. — 23. Uprava onih delov ljublj. škofije, ki so pripadli Italiji. — 24. Novomašniki I. 1924. — 25. Škofijske pisarniške takse. — 26. Razne objave. — 27. Konkurnzni razpis. — 28. Škofijska kronika.

Izdajatelj šk. ordinariat. — Odg. urednik Josip Dostal. — Natisnila Jugosl. tiskarna.

Voditelj Marijinih družb

Priloga Ljubljanskega škofijskega lista

Letnik I.

1924

Štev. 3.

Po I. slovenskem marijanskem kongresu.

Nepričakovano lepo uspeli kongres je dokazal, da smo se duhovniki še premalo zavedali, kako tesno spojeno je versko čustvovanje in življenje slovenskega ljudstva s češčenjem Marijinim. Ko so pred četrstoletjem č. gg. voditelji s svojim vladiko zasejali seme Marijinih družb, je to seme padlo na dobro, že preorano zemljo. Ne da se pa tajiti, da so tudi Marijine družbe v slovenskem ljudstvu globoko vkoreninjeno Marijino češčenje še bolj okrepile ter tako hkrati pripravljale višek kongresni slavnosti. Voditelji Marijinih družb si smemo čestitati, da smo doživeli ta zmago-slavni dan svoje nebeške Kraljice. Z novim ognjem gremo na svoje delo. Naše delo, ki je eminentno katoliško, je hkrati pristno slovensko. Ljudstvo, ki tako vneto Marijo časti, zasluži, da ga njegovi duhovniki, v prvi vrsti voditelji Marijinih družb, bodre k napredku pod zastavo Brezmadežne. Zato naprej! »Quantum potes, tantum aude!« Marijin blagoslov nam je po kongresu še bolj zagotovljen.

Sestanek voditeljev Marijinih družb o priliki marijanskega kongresa.

O tem sestanku je poročalo že družbeno glasilo »Bogoljub« v svoji 10. številki. Tukaj bodi zabeleženo samo to, kar je bolj za duhovnike, o čemer »Bogoljub« molči.¹

Po lepih pozdravih in kratkih poročilih škofijskih voditeljev drugih škofij: lavantinske, krške, goriške, tržaške in zagrebške, je škofijski voditelj za ljubljansko škofijo podal kratek referat:

Zdaj se veliko govori o verskem prerodu. Sedaj, ko smo v glavnem preboleli povojne težave, se je prerod res že začel. »Velik val verskega gibanja bo šel preko Evrope,« tako se je izrazil prejšnji dan neki vseučiliški profesor-lajik po končani procesiji pred cerkvijo na Rakovniku, ko je prišel ravno z mednarodnega pedagoškega kongresa v Monakovem. Verski prerod mora biti tudi sad krasno uspelega Mar. kongresa. Oživljenje in poživljenje kongregacij bo eno najboljših sredstev za versko prerojenje. Ogenj navdušenja za Marijo, ki je te dni tako visoko vzplamtel v Ljubljani, ne sme ugasniti. Na nas duhovnikih pa je, da razbeljeno železo zdaj kujemo. Storimo vse, da naše kongregacije spravimo na višek! Vzdravimo še posebno moštvo iz verskega mrtvila, gojimo posebno moške kongregacije! — Nato poda referent nekaj sličic iz cvetočega kongregacijskega življenja v Nemčiji, kjer verska in kongre-

* Ne zdi se primerno, da objavlja Bogoljub voditeljske seje. — Op. ured.

gacijska misel prešinja in nadvladuje vse katoliške organizacije in tej misli vse drugo služi. Končno poda nekaj smernic za naše delo, ki se po precej obširni debati splošno sprejmejo in so tiskane ob koncu tega dela.

Iz debate naj so omenjene sledeče misli:

Župnik Finžgar pritrjuje referentu v tem, da postavimo vse naše organizacije bolj na versko podlago; do zdaj smo bili res preveč posvetni.

Kanonik Stroj poudarja: Voditelji družb naj bodo sami prežeti marijanskega duha, sami naj bodo kongreganisti. V moravški in kočevski dekaniji imajo posebno kongregacijo duhovnikov. To naj bi storili tudi po drugih dekanijah; ako ne, naj imajo pa kongreganisti vsaj nekaterokrat v letu ob sestankih Sodalitatis svoj kongregacijski shod. Predlaga temu primerno resolucijo.

Izrekla se je želja, naj bi se izdali govori za Mar. družbe. Škofijski voditelj še enkrat prosi, naj mu gg. pošljejo svoje spisane, že govorjene govore, da jih izda v posebni knjigi. G. dr. Mirko Brumat misli izdati nekaj svojih govorov. Zabukovčeva: »K Mariji« je tudi porabna za govore. P. Kopatin S. J. omeni, da bo »Voditelj« prinesel vso marijansko literaturo.

Sprožila se je misel o posebnem glasilu za mladeniške družbe. Prav gotovo bi bilo tako glasilo potrebno in koristno, a gg. so večinoma tega mnenja, da imamo listov že preveč. Gg. Finžgar, Kalan in p. Kopatin se pooblastijo, da skličejo posebno anketo v ta namen, da se število časnikov reducira. (Prvi sestanek v to svrhu je med tem že bil, a razgovori se bodo še nadaljevali.)

Navzoči gg. tudi soglasno odobre resolucijo, že prejšnji dan sprejeto na zborovanjih moških in ženskih kongregacij, proti preklinjevanju Mater božje. Zbor duhovnikov in lajkov, da, ves Mar. kongres, prosi slovenske duhovnike, naj to resolucijo preberejo s prižnice in jo pribijejo na cerkvena vrata, kakor imajo to tudi po drugih deželah, sicer se ta ostudna razvada ne bo nikdar več iztrebila.

Vsi ostali sklepi so objavljeni v »Bogoljubu«.

Soglasno sprejete smernice o našem nadaljnem delu se glasijo:

Voditelji Marijinih družb iz vseh slovenskih škofij, zbrani ob I. slovenskem Marijanskem kongresu dne 9. septembra v Ljubljani, izjavljajo:

1. da je verski prerod, ki se je začel po svetovni vojni pri drugih narodih, potreben tudi nam Slovincem. Pomlad verskega življenja, ki je pričela cveteti drugod, naj pride tudi v slovensko deželo.

2. Verski prerod naroda je najlažje dosegljiv potom katoliških organizacij, katerih glavni namen je itak versko-nravna vzgoja in povzdiga naroda, posebno še mladine.

3. Ker so verska sredstva za vzgojo najuspešnejša, zato po zgledu drugih narodov vso našo katoliško organizacijo postavimo kar najboljša na versko podlago.

4. Ker so Marijine družbe najprimernejša oblika verskega vzgajanja šoli odrasle mladine, zato se priporoča vsej slovenski duhovščini, da Marijinim družbam posveča vso mogočo skrb ter jih vodi z vso ljubeznijo in gorečnostjo.

5. Ker moramo versko vzgajati prav tako moško kakor žensko mladino, ker so bile kongregacije sprva namenjene samo moški mladini, in so imele skoro 200 let samo moške člane, ker moramo naše moštvo končno vendar že enkrat dvigniti iz verske mlačnosti, ker nam dajejo drugi narodi krasen zgled, kaj se da v tem oziru doseči, zato se vsem duhovnikom priporoča, naj skušajo uvesti po vseh župnijah tudi mladeniške

in moške kongregacije. — Ako s starejšimi fanti ni mogoče ustanoviti kongregacije, naj se prične v šoli z Marijinim vrtecem, v katerem naj se pripravljajo bodoči kongreganisti. Marijin vrtec nima trajnih sadov, ako se delo ne nadaljuje v kongregaciji.

6. Ker si moramo vzgojiti praktično verno inteligenco, ki naj je zgled in voditeljica ljudstva tudi v verskem življenju, zato naj se skuša tudi pri nas uvesti moderni katoliški mladinski pokret, ki ga vodi katoliško dijaštvo. Zato naj se tudi dijaštvo vabi v kongregacijo.

7. Ker je vzgoja mladine največ odvisna od staršev, zlasti od mater, zato naj se prav posebno skrbi, da se bodo starši, posebno še matere, živo zavedali svojega odgovornosti polnega poklica in vzgajale otroke svoje v globoko verskem duhu za Boga in večno srečo. Da se matere same vzgajajo in usposobljajo za to sveto nalogo, zato se priporoča povsod tudi ustanavljanje Marijinih družb za matere, ki naj Mariji posvete sebe in svoje otroke.

8. Ker je Marija posredovalka vseh milosti ter stavimo vanjo vse svoje upanje, naše osebno posvečenje in verski prerod našega naroda, in da se bolj ogrejemo in usposobimo za vodstvo Marijinih družb, zato se priporoča, da se po zgledu nekaterih dekanij tudi duhovniki v posameznih dekanijah strnejo v kongregacijo, in imajo pod vodstvom dekanjskega voditelja Marijinih družb vsako leto skupno s konferencami Sodalitatis nekaj kongregacijskih dekanjskih sestankov.

Matej Tavčar, Poljane:

Kongregacije za matere.

»Ideo multum desideramus, omnesque parochus per amorem Dei objurgamus, ut erectionem Congregationis Marianae pro matribus procurare velint.«
Instr. pastor. Lab., p. 130.

Cilj mojega referata je pripomoči, da se ta srčna želja našega škofa uresniči, da se prav v vsaki župniji ustanovi in uspešno vodi Marijina družba za matere. Trdim, da je med ženskimi Marijinimi družbami Marijina družba za matere:

1. najpotrebnejša;
2. najkoristnejša in najuspešnejša;
3. se najlaže ustanovi;
4. se najlaže vodi in ohrani.

Ergo: Naj se ustanovi v vsaki župniji!

1. Najpotrebnejša. Zadnji »Bogoljub« je o tem izpregovoril jasno in pogumno pod naslovom: »Krščanska mati, ti nam moraš vero ohraniti.«

Nasprotniki krščanstva delajo zlasti v Jugoslaviji s predrzno doslednostjo. Ne-le, da oznanjevalcem kat. vere ne privoščijo kruha; sramoté in blatijo jih z nesramnimi lažmi, da bi jim vzeli ugled in veljavo pred ljudstvom; groze z denarno kaznijo in ječo, in kar je najhujše, s sokolsko vzgojo šolske mladine hočejo katoliški Cerkvi odtujiti tudi otroška srca. Kakor vselej, tako je zlasti danes v boju za krščansko vero najvažnejši boj za vero mladine. Mislim pa, da imajo nasprotniki vere v nekih krogih v tem boju največ opore, mi pa največ opore pri vernih krščanskih materah. Te stebre, te korenine krščanskega mišljenja in življenja med ljud-

stvom moramo organizirati. Mati je duša, srce družine. Kakršna mati, taki otroci, taka družina. Vsaj navadno je tako.

Svetovni vihar je zadirjal tudi čez naše ljudstvo. V vrtinec je potegnil može in fante in jih mnogo odtujil molitvi, Cerkvi, Bogu. Prihrumel je do naših koč in zbegal našo mladino. Le ena je ostala — krščanska mati. Ta mati je poklicana, da kot žarko solnce v družini seva in ogreva, obnavlja in prenavlja, dokler se rane ne zacelijo. Še več! Družina je gredica, mati pa vrtarica. Vsako leto, vsak dan na novo sadi in seje, pleve in priliva in kar ona privzgoji in pridela, to gre med svet in se ne predela veliko. Od matere je srčna in verska vzgoja otrok največ odvisna. Mati pa za to vzvišeno in težko nalogo nujno potrebuje navodil in vzpodbude dušnega pastirja. Ergo: Stanovska verska organizacija za matere, to je materska Marijina družba, je najpotrebnejša.

2. Najkoristnejša. Kakor duša, kakor srce je mati v družini. Vzemi dušo, vzemi srce in življenja ni več. Če daš možu zvesto in skrbno, skromno in ponižno, modro in pobožno ženo, si mu dal misijonarja, ki naredi več ko vsi časopisi in shodi in seje; ki dela neprestano, porabi vsako priliko in nikdar ne omaga, ne obupa. Če si dal otrokom ljubeznivo, veščo, modro in ljubečo mater, potem si jim dal vse. V družini sijaje solnce in ko otrok ti še ne poznaš, že ljubijo Boga in Jezusa in Marijo, angela varha in tebe — »gospoda«. Ko jih boš prvokrat videl pred seboj v šolskih klopek, bodo kot žlahtna drevesca, ki čakajo, da jih neguješ v žarkih božjih naukov in milosti. Če premišljaš, kako bi privabil fante in deklice iz ponavljalne šole v M. D., daj jim mater, ki bo sama organizirana v M. D. in skrbela bo, da služijo Mariji tudi otroci. In če te skrbi, da se fant ali dekle Marijini družbi ne izneveri, pošlji jima v hišo najsigurnejšo oporo: mater-družbenko. Tudi če nanovo hočeš ustanoviti dekliško, mladeniško ali možko M. D., ustanovi najprej matersko. Tam boš dobil največ opore za ustanovitev in uspešno vodstvo mladinskih kongregacij. Mati čuti in vé, da delaš z njo in zánjo, da podpiraš njeno delo. Hvaležna je za nauke, ki jih daješ njej in ki jih daješ njenim otrokom. Sama v M. D., skrbno pazi, kdaj se oznani shod ali skupno sv. obhajilo mladeniške ali dekliške M. D., in tisto jutro mati največ pripomore, da fant, oziroma dekle prejme sv. zakramente in se shoda udeleži. Ergo: Marijina družba za matere je tudi najuspešnejša, najkoristnejša.

3. Materska M. D. se najlažje ustanovi. Kako? Parkrat povabiš matere k stanovskemu shodu. Razložiš jim namen in pomen njihove stanovske organizacije pod varstvom Marijinim. Ljubeznivo jih povabiš, in začne se medsebojna agitacija. Nekatere so že težko čakale in v rednih razmerah jih bo že za prvi sprejem vsaj tretjino priglašanih. Določiš samo še slovesen dan sprejema in v župniji imaš stanovsko marijansko organizacijo mater. Zares, najlažje! Kajti mati ima še naimanjši napačnega strahu pred zbadljivimi jeziki sveta in še največ resne volje svoje stanovske dolžnosti prav spoznati in izpolnjevati; pa tudi najbolj spozna, kako je navezana na božjo pomoč, ki jo deli sv. Cerkev.

4. Matersko M. D. je najlažje voditi in ohraniti.

Mati je umirjena, ustaljena. Njeni načrti so narejeni, pot življenja uravnana. Viharji srca bolj mirujejo; zlobni svet jo manj mika in mami, manj zapeljuje, — ostane stanovitna.

Odbor je sestavljen brez zavisti in nevoščljivosti; kratka seja ob priliki shoda, če je treba; shod pa vsaj vsak drugi mesec, zlasti če imaš poleg tega še štiri stanovske govore za vse matere. Najlažje in najrajše pridejo v nedeljo zjutraj po jutranji sv. maši za dobre pol ure ali pa na kak sopraznik: sv. Ana, žalostni petek itd. Zadovoljne so tudi brez gle-

daliških iger, brez pevskega zbora in brez izletov. Če zanje večkrat oznaš sveto mašo — za kar ob shodih radi prispevajo, če jim ob shodih lepo govoriš, če jim še organiziraš evharistični in dobrodelni odsek, pa je v družbi življenje. Če jim pa preskrbiš družbene svetinje, jim daš poseben prostor pri procesiji in jih celo vsako drugo ali tretje leto pelješ na Marijino božjo pot, je pa v družbi navdušenje. Ko pa pride čas za shod, imaš pa le eno skrb, kaj naj zagrabiš, ko imaš materam toliko povedati. Kar si ti v župniji, to je približno mati v družini. Njeno semenišče je M. D. in vemo, da v semenišču snovi ne zmanjka. Govori jim o njihovem visokem poklicu, o njihovih prevažnih dolžnostih; največkrat o tem, kako naj vzgajajo otroke. Kako naj uče, kako nadzirajo, kako pohvalijo, kako kaznujejo; kako privzgoje in goje posamezne krščanske čednosti. Povej, kako naj porabijo cerkveno leto, da malčki razumejo in ljubijo jaslice, božji grob, majnik, oltar Srca Jezusovega. Kako naj jih uče, da bodo prav in radi prejemali svete zakramente. Kako naj pazijo na otroke, ki nehalo hoditi v šolo, ko dozorevajo. O čem in kako naj govori s sinom ali hčerko v letih, ko se sklepajo znanja, itd. Sploh materam moreš in moraš povedati marsikaj, česar si coram populo ne upaš in ne smeš. Zopet in zopet pa povdarjaš, kako naj matere same žive, kako naj molijo in se vadijo v čednostih, kajti zgled je silnejši kot beseda. Če jim od časa do časa še to poveš, kakšne privilegije in odpustke imajo v M. D., pa boš ravno matersko M. D. najlažje vodil in ohranil.

Povedal nisem nič novega, staro sem podal v stari obliki. Trdim pa še: Materska M. D. je najpotrebnejša, najuspešnejša, se najlažje ustanovi in vodi, torej naj se ustanovi v vsaki župniji!

O pravem marijanskem duhu.

(Za dekl. Mar. družbe.)

Dobra hči se navzame duha, t. j. mišljenja svoje dobre matere. Enako je samo ono dekle dobra Marijina hči, ki je polna Marijinega duha, t. j. Marijinega mišljenja. Torej tako sodi o svetu, grehu, čednosti, o življenju in o vsem kar jo obdaja in se ji prigodi, kakor je sodila prebl. Dev. Marija. Da bo vaše ravnanje res primerno temu mišljenju, upoštevajte to-le:

1. Ne ravnajte se po svetu! Sv. Pavel naroča tudi vam: »Ne ravnajte se po tem svetu, temuč — da preiskujete, kaj je dobra, dopadljiva in popolna božja volja.« (Rimlj. 12, 2.) — To je duh Marijin, ki ji ni bilo nič mar, kaj bo svet rekel, ako to ali to stori, ampak samo, kaj bo Bog rekel, kaj je Njegova volja. Saj je vedela, da kdor hoče dopasti ludobnemu svetu, ni več Kristusov služabnik, ni več Kristusova služabnica (Galač. 1, 10). — Torej:

a) Ne mešajte se med nevarne svetne zabave, kakor so ples, nepotrebno shajanje z drugim spolom, grdo ponočevanje in pogovori s ponočnjaki, nepotrebno zahajanje v gostilne, celo božja pota z grešnim namenom, ne tam iskati Boga, ampak — to in to osebo. Za take so božja pota satanova pota. Taki romajo v pekel, namesto v nebesa.

Kaj pomaga, če se med domačo družbo v domači cerkvi lepo zadrži, med svetom pa pamet izgubi, pa pravijo potem, da je hinavska in ima dva obraza: pobožnega za cerkev, norega za med svet — v cerkvi svetnica, med svetom norica! — Tako se zameri Jezusu in Mariji in si nakoplje tudi zaničevanje sveta, ki mu je skušala dopasti; ker tudi svet neznačajneže zaničuje.

b) Ne posnemajte svetnih nečimernosti in razvad! Zlasti je neumestna gizdava in nedostojna noša, ki se dandanes tako širi med ženstvom. Tako oblečena dekleta so prava satanova vaba, s katero lovi on nedolžne duše na svoje limanice. Zaradi ženske lepote, še bolj pa zaradi ženske nesramežljivosti in zapeljivosti se jih je že mnogo pogubilo. Zato svari sv. Duh: »Obrni svoj obraz od nališpane ženske... zaradi ženske lepote se jih je že veliko pogubilo in iz nje se poželjivost kakor ogenj vnema.« (Sir. 9, 8—9.) One, ki nosijo na prodaj svojo belo kožo, nosijo na prodaj svojo drago dušo. Lahko prodajo svojo in mnogo drugih.

Prebl. D. Marija ni bila taka. Bila je je sama sramežljivost, čistost in dostojnost, skromnost in ponižnost v obleki in obnašanju. Vkljub vsej njeni angelski lepoti ni bil vpričo nje nikdo zmožen grešne misli, ampak vsak se je čutil spodbujenega k dobremu in spoznal je ob njeni lepoti in navzočnosti, kako grd je greh. — Take bodite! Delajte proti razvadam ženstva in proti vsem razvadam svojega kraja, to je naš apostolat. Kjer so dekleta pametna, je tudi moška mladina mnogo boljša, ker nima toliko prilike za svoje razvade, n. pr. ples, ponočevanje in grdo nečistost.

2. **Dajte ljudem lep zgled!** »Tako naj sveti vaša luč pred ljudmi, da vidijo vaša dobra dela in hvalijo vašega Očeta, ki je v nebesih!« Torej lep zgled:

a) prave srčne pobožnosti, ne samo v cerkvi, ampak povsod, kjer ste. Da je vaše vedenje in govorjenje brez graje in spotike! Bodite vesele, a ne pohujšljive, da bo lahko Bog vesel vaše veselosti. Tudi Bog je vesel kratkočasne nedolžne govorice, poštene šale in lepe pesmi. Tudi Marija je pela, a Bogu v čast in bila vesela na svatbi v Kani, a ob svojem Sinu Jezusu. Tako se veselite in zabavajte, da bi lahko Jezus zraven bil. Potem je tudi vaše veselje pobožno, t. j. po božji volji. »Veselite se vselej v Gospodu; še rečem. veselite se!« Toda »vaša spodobnost bodi znana vsem ljudem!« (Filipj. 4, 4—5.)

b) pridne delavnosti. Marija je delala veselo in iz ljubezni do Boga s kuhalnico, preslico in šivanko in z vsem drugim gospodinjskim orodjem. Posnemajte! Tudi vile in grablje, motika in lopata so lahko ključ do nebeških vrat onemu, ki jih zna sukati iz ljubezni do Boga. Ako boš pri delu pridna kot čebela, boš za nebesa mnogo zaslug imela.

c) deviške sramežljivosti. In to še posebno! To je prva in najbolj očitna čednost Marijina. Njena duhovna hči jo mora zlasti v tem posnemati. Dekle, ki ne živi čisto, spada toliko v družbo, kakor volk med jagnjeta. — Dekliška sramežljivost jo dela oprezno v občevanju z ljudmi in jo navdaja s strahom pred vsem nečistim. Skrbno se varuje sumljive družčine. Vsaka nesramna beseda in nerodno obnašanje ji požene rdečico v obraz in hitro gre proč od ondot, da ne trpi škode na duši. — Torej povsod lep zgled! Vsaka družbenica bi morala biti živa reklama za Mar. družbo.

3. **Odločno se potegnite za vsako dobro stvar!** »Za pravico se poteguj z vso močjo in do smrti se bojuj za resnico in Bog se bo zate vojskoval zoper tvoje sovražnike.« (Sir. 4, 33.) — Marija je velika borilka in zmagovalka nad satanom, početnikom vsega zla.

Mar. hči naj se — kadar pride v tako priliko, da se napada Cerkev in vera, vse božje in pošteno, odločno upre takemu govorjenju in se potegne za Boga in njegovo stvar. Tak odločen nastop je javno spoznanje sv. vere: »Kdorkoli bo mene spoznal pred ljudmi, ga bom tudi jaz spoznal pred svojim Očetom, ki je v nebesih.« (Mat. 10, 32.) — Prav tako se odločno potegnite za čast svoje družbe in čast svojih dušnih pastirjev, ko vidite in slišite, da jih svet kleveta. Kadar ne znaš kakega napada direktno pobiti, pa vsaj reci nasprotniku: iz tebe ne govori ljubezen do resnice

in dobre stvari, ampak samo sovraštvo do obojega. — Prave Mar. družbenice niso strahopetne šljeve, ampak odločne borilke za božjo stvar kakor sv. Devica Orleanska.

To je duh marijanski: božja volja nad vse — dekla Gospodova sem itd. luč lepega zgleda vsemu svetu in odločen boj vsemu slabemu. Zmaga nam je zajamčena, saj sta z nami Bog in prebl. Dev. Marija.

M. Štular.

Drobtinice.

Urednikov radio. Onim čč. gg. sotrudnikom, ki so nam že poslali svoje spise in svoja poročila, se iskreno zahvaljujemo. Prosimo pa vsakega g. voditelja, naj nam pošilja zlasti snovi za Drobtinice (glej št. 1., str. 2., Razdelitev našega dela), stavi teoretična in praktična vprašanja ali sporoča, ako hoče, tudi brezimno, o svojih izkušnjah ali podaja zglede, poteze in črtice.

Vprašanja. 1. Kakršen voditelj, taka kongregacija. Dobri voditelji pa ne padajo z nebes, marveč se morajo za vodstvo družb že v bogoslovnici pripravljati. To se zgodi, kakor znano, s tem, da imajo bogoslovci svojo lastno kongregacijo in prirejajo akademije in kongregacijske tečaje. Ali bi se ne mogli še na kak drug način usposobiti za prakso? — Odgovor. Mogoče s tem, da bi z dovoljenjem svojih predstojnikov hospitirali na shodih (in sejah) najboljših kongregacij. Tudi v počitnicah naj bi uporabili take priložnosti.

2. Včasih kaka kongregacija tako naraste, da jo je treba deliti. Ali je novi del ipso facto že nova samostojna kongregacija? — Odgovor. Novi del naj se na novo agregira in dobi doplomo.

3. Ali morejo nositi semeniščniki ministranti kongregacijsko svetinjico nad ko-retljem? — Odgovor. Smejo, ako ministrirajo, ne pa pri sprejemanju v družbo.

4. Zelo težko vprašanje. Sem voditelj in načelnik več društev. Dvakrat, trikrat, tudi štirikrat v tednu moram biti v društvih do desetih, enajstih, tudi dvanajstih zvečer. O kakem dobrem izpraševanju vesti ni govoriti, niti ne morem zjutraj pred sveto mašo premišljevat, ker mašujem večkrat že ob petih. In vendar mi kličejo z ene strani: »Društva so danes nujno potrebna«, a z druge strani: »Brez premišljevanja se duhovnik težko zveliča«. Kaj naj storim? — Odgovor. Res je oboje nujno potrebno. Zato glej, da si vzgojiš izvrstnega kongreganista, ki bo tvoj namestnik v društvih. Tako boš mogel vsaj že ob desetih domov si vest izprašat in počivat. — Tu imamo hkrati zgled, kolike važnosti so dobri kongreganisti za pastoracijo.

Migljaji. 1. Pozdravljanje kongreganistov. — a) Družbeniki (družbenice) naj bi se med seboj pozdravljali ali s kongregacijskim pozdravom »Z ljubim Sinom...« ali pa z »Ave«. b) Vsi družbeniki in družbenice brez izjeme naj zlasti po mestih in trgih pozdravljajo duhovnike, zato da dajo dober zgled drugim vernikom, posebno mladini, ki ne pozdravlja več tako duhovnika kakor nekda, kar pa ni nikak napredek.

2. Člani, ki iz važnega vzroka prehajajo iz ene kongregacije v drugo, naj prineso s seboj odpustnico s spričevalom o npravnosti in posebej o tem, kako so hodili k shodom. — Ako ne pride v novo družbo naravnost iz dosedanje, je dobro takemu članu odmeriti nekoliko probacije. — Marsikje bi bilo dobro zahtevati novo posvetitev (s podpisom). To se mora zgoditi po sprejemanju novih članov s tem, da se takim podeli le njihovo staro svetinjo.

3. Misijonski odseki naj čimprej poskrbe, da se družbeniki vpišejo v »Apostolstvo sv. Cirila in Metoda« in naj pridno širijo misijonske knjižice in mesečnike.

Novice. 1. Koncem prvih duhovnih vaj za gg. duhovnike v letošnjih počitnicah v ljubljanski in lavantinski škofiji je bila enourna konferenca o Marijinih družbah.

2. **Holandska.** Ne le voditelji, tudi moške in ženske kongregacije imajo svoje posebno glasilo. — V Amsterdamu imajo duhovniki svojo kongregacijo. — Skoro vsi kongreganisti napravijo tam vsako leto duhovne vaje v samoti. To jim je lahko mogoče, ker je na Holandskem 12 domov za duhovne vaje. — Marijinih družb je nad 800. Leta 1923. so ustanovili 50 novih, med njimi 8 novih za moške in 16 za mladeniče.

3. **Praga.** Kongregacija akademsko izobraženih gospodov šteje nad 40 članov, ki so na najvišjih državnih mestih in imajo zato velik vpliv. Vsak petek molijo zelo pobožno pred shodom latinske večernice prebl. D. M. — Kongregacija za moške ima vsako prvo nedeljo skupno sveto obhajilo, pa vsakokrat v drugi cerkvi. To se oznanja tudi drugim moškim po letakih. — Kongregacija učiteljic ima vsak ponedeljek diskusije o »etičnih« vzgoji. V Češkoslovaški je namreč ljudskim učiteljem izročena t. zv. »etična« vzgoja otrok. Ker kar dežuje etičnih pomožnih knjig, se učiteljice vsak teden sestajajo,

določajo pristna katoliška načela in zavračajo vse, kar najdejo sproti v vzgojeslovnem knjištvu protikatoliškega.

5. Svetoletno kongregacijsko romanje pripravljajo že v več evropskih in ameriškanskih deželah. Iz Poljske pričakujejo v Rimu skoraj 1000 družbenikov, ki se bodo pripeljali tja v dveh posebnih vlakih.

Nemško slovstvo.

(Vsa tu naznačena nemška dela se morejo naročiti na naslov: »Verlag der Fahne Mariens, Wien, IX./4, Lustkandlgasse 41.)

Zgodovina.

- Beisel Stefan: *Geschichte der Verehrung Mariens im 16. u. 17. Jahrh.* Herder, Freiburg, 1910.
- Duhr Bernhard S. J.: 1) *Zur Geschichte der Marianischen Kongr. in Deutschland*, — in den Stimmen aus Maria Laach 1910, vol. 78.
— *Geschichte der Jesuiten in den Ländern deutscher Zunge*. Herder, Freiburg, I.—III. Bd. 1907, 1913, 1921.
- Kolb S. J., Georg: *Mitteilungen über das Wirken der PP. Jesuiten u. der Marianischen Kongr. in Linz während des 17. u. 18. Jahrh. mit dem Überblick der Xenia oder Jahresandenken der Kongr. in Linz vom Jahre 1678—1783.* Akadem. Pressverein, Linz, 1908.
- Kratz: *Aus alten Zeiten. Geschichte der alten deutschen Kongr.* (Sodalenbücher, Bd. III, Tyrolia.)
- Löffler S. J., Philipp: *Die Marianischen Kongr. in ihrem Wesen u. in ihrer Geschichte.* 3. Auflage, Herder, Freiburg i. Br. Zanosno pisana knjižica je izšla l. 1884. kot »Festschrift zur Jubelfeier der Mar. Kongr.« (1584—1884).
- Niederegger, P. A., S. J.: *Der Studentenbund der Marianischen Sodalitäten.* Pustet, Regensburg, 1884.
- Sattler, Maximilian Vinzenz: *Geschichte der Marianischen Kongr. in Bayern.* Lentner, München, 1864.
- Sierp P.: *Die Marianischen Kongregationen in Deutschland.*
- Weiser Friedr., S. J.: *Die Marianischen Kongr. in Ungarn und die Rettung Ungarns.* Pustet, Regensburg, 1891.

Priročniki.

- Backes: *Cantus et preces.* Für Priesterkongr.
- Brockamp S. J.: a) *Der Marianische Sodale.* 300 str. Ulrich Moser, Graz. b) Izdaja za ženske k.: »Die M. Sodaline«.
- Dionysius: *Die Marianischen Kinderkongr.*
- Ehrensberger S. J.: *Regel- u. Gebetbuch f. Jungfrauenkongr.* 176 str., Pustet, Regensburg.
- Frey Josef, S. J.: *Der gute Kongreganist.* 132 str., Junfermann, Paderborn. Doslej 15 izdaj.
- Grewe P. Januarius, O. F. M.: *Das gute Marienkind.* Vereinsbuch für Jünglinge. 312 str., Po naslovu bi ne sodil, da je to priporočljiv priročnik za mladeniče.
- Halsband J.: *Ave Maria. Lehr- u. Gebetbüchlein für Jungfrauenkongr.* 192 str. Butzon, Kevelaer.
- Harrasser Georg S. J.: a) *Die neuen Statuten der Mar. Kongr.* Avtentičen prevod celega izvirnega teksta z opombami. V dodatku odpustki in predprave Mar. kg. Oblika 8. b) *Kongr.-Katechismus für den Unterricht der Neueintretenden,* 1924, str. 28.
- Hiebl Joh.: *Das gute Marienkind.* 272 str. Alphonsusbuchhandlung, Münster i. W. Nudi tudi poljudne stanovske nauke. Za dekleta. Doslej 30 izdaj.
- Iserloh: *Der gute Sodale.* Za mladeniče. 623 str. Butzon, Kevelaer.
- Martin Josef, S. J.: *Präsesbüchlein.* Le 79 str., jedernat in dober priročnik za voditelje. Fr. Alber in Ravensburg.
- Opitz H., S. J.: *Die Marianische Kongr.* Eine kurze Einführung in das Verständnis derselben. 32 str. male oblike. Styria, Graz u. Wien.
- Pesch T., S. J.: *Regel- u. Gebetbuch für Männer-Kongr.* 136 str., Herder, Freiburg.
- Röttig Johann: *Das kleine Marienkind.* 66 str. Ad. Damm, Georgswalde, Böhmen.
- Schneider S. J. — Lehmkuhl S. J.: *Regel- u. Gebetbuch für Kongr.* Krog 200 str. Schöningh, Paderborn.